

Sorin Sirkus ry

Toimintakertomus 2009

SISÄLTÖ

1. Yleistä	3
2. Sirkuskeskuksen toimintaa ja kiinteistötyöt	3
2.1 Tilan käyttöä ja tapahtumia nekalassa.....	3
3. Opetustoiminta	3
3.1 Taiteen perusopetus	3
3.2. Sirkuskoulun toiminta-ajat	4
3.3 Kurssit ja leirit	4
3.4 Sirkuskoulun muut tapahtumat.....	4
4. Projektit	4
4.1 KevätSirkus "Herra Hepuli"	4
4.2 Särkänniemi	5
4.3 Joulushow 2009 Sorigami	5
4.4 Sosiaalinen sirkus.....	5
5. Esiintymiset kotimaassa	5
6. Kansainvälinen sirkus	5
6.1 Esiytykset ja opintomatkat	5
6.2 Yhteistyöverkostot.....	6
6.3 Muu kansainvälinen toiminta.....	6
7. Tiedotus ja näkyvyys	6
7.1 Tunnukset	7
7.2 Hyväntekeväisyys tempaus	7
8. Yhdistysasiat.....	7
9. Talous	7
9.1 Edellisen vuoden toimintakertomuksessa esitettyjen asioiden toteutuminen.....	7
9.2 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen	8
9.3 Arvio tulevasta kehityksestä.....	8
9.4 Arvio taloudellisesta asemasta ja tuloksesta 2009.....	9
9.5 Keskeisimmät tunnusluvut taloudellisen aseman ja tuloksen ymmärtämiseksi sekä talouden kehityksen yleiskuvaus	9
9.6 Lisätiedot.....	10
9.7 Saadut avustukset	10
10. Henkilökunta.....	10
10.1 Opetushenkilöstö	10
10.2 Muu henkilöstö	10
10.3 Vanhempainrinki	11
11. Jäsenyydet ja edustukset.....	11
12. Yhteistyö 11	
13. Vaikuttavuus	11
13.1 Sirkuskoulu ja muu opetustoiminta.....	11
13.2 Esiintymistoiminta.....	12
13.3 Kansainvälisyys	12
13.4 Sosiaalinen sirkus, esimerkki kansainvälisen verkoston vaikutuksesta	12

1. YLEISTÄ

Vuosi oli jälleen tapahtumarikas ja antoisa. Uudet innokkaat lapset ja aikuiset löysivät uuden harrastuksen sirkustaiteen parista. Sosiaalinen sirkus aloitti ryminällä harjoittelunsa viiden eri ryhmän voimin päivisin. Sorin Sirkus oli näkyvillä monissa merkittävässä tilaisuudessa ja tapahtumissa.

Poimintoja muutamista merkittävimmistä tapauksista vuoden aikana:

- EYOF (European Youth Olympic Festivals)
- TULE 2009 liittojuhla
- ESR -sosiaalisen sirkuksen hanke
- Leonardo da Vinci -sosiaalisen sirkuksen hanke
- Nuori kulttuuri -lähettiläs status
- Suuria, näyttäviä esityksiä
- Joulushow 2009 SORIGAMI
- Kansainvälisen toiminnan edelleen laajentuminen

2. SIRKUSKESKUKSEN TOIMINTAA JA KIINTEISTÖTYÖT

Salien päiväkäyttö lisääntyi selvästi kuluneen vuoden aikana. Mm. Tampereen yliopiston näyttelijäntönlaitos, Suomen Teatteriopisto, Taite-työpajat ja syksystä alkanen ESR/Sosiaalisen sirkuksen varaukset olivat säännöllistä päivätoimintaa. Yksittäiset taiteilijaryhmät, mm. Circus Ruska ja yksittäiset artistit käyttivät saleja sekä päivisin että viikonloppuisin. Länsi-Suomen aluetanssin keskus jatkoi sopimustaan sen toimiston sijainnista sirkuskeskuksen tiloissa.

Sirkuskoulun aikana kaikki salit ovat iltaisin olleet 100% käytössä.

Kiinteistö vaatii jatkuvaa kunnostusta ja uudelleen rakentelua niin sisä- kuin ulkotiloissa. Salien sirkusvälineistöä on monipuolistettu edelleen ja näin helpotettu ja parannettu harjoitusmahdollisuuksia. Myös harjoitus-salien valaistus uusittiin ja kellariin tehtiin varastotiloja sekä uusi siivoustila. Rakennuksen julkisivua pellitettiin ja tehtiin puuttuvia eristystöitä. Maneesille on hankittu uutta esitystekniikkaa, lähinnä valo- ja äänitekniikkaa, jokunen nostin ja trussi sekä ripustuskalustoa.

Pihan viheralue uusittiin uudella nurmikolla ja tontilla olevan nimipylvään ympärille istutettiin ikivihreitä pensaita. Ahlmanintien puoleiselle nurmikkoalueelle pystytettiin kuusi lipputankoa, joihin on tarkoitus suunnitella ja hankkia Sorin Sirkuksen omat liput.

2.1 TILAN KÄYTTÖÄ JA TAPAHTUMIA NEKALASSA

- Tammikuussa Tampereen Ammattikorkeakoulu/valolinjan valo-opetus kurssin pitopaikkana toimi maneesi

- Circus Ruskan ohjelmistoon kuulunut Koulutuskeskus Salpaus/sirkuslinjan esitykset 23.–24.1.
- Riggauskurssi alan opettajille ja sirkuslaisille 14.3.
- Euroopan Sirkuspäivä 18.4.; yleisölle avoin tilaisuus, työpajoja ja esityksiä
- Lions Club Tampere Kanjoni järjestämä sirkuspäivä Hervanta Tuvan perheille 25.4.
- Yleisen oppimäärän oppilaiden päättötyöt esitettiin 21.5.
- KevätSirkus "Herra Hepuli", 24.–25.5.
- Joulushow 2009 SORIGAMI 27.11.2009–6.1.2010
- yritysjuhla, karonkka, valmistujaisjuhlat

3. OPETUSTOIMINTA

Sorin Sirkuksen säännöllinen opetustoiminta on Tampereella annettavaa taiteen perusopetusta. Sirkusharrastus on suosittua ja syksyisin tulijoita on enemmän kuin ryhmiin voidaan ottaa. Lukukausien aikana pyrittiin saamaan mukaan mahdollisimman paljon uusia harrastajia, jotka jonottivat sirkuskouluun pääsyä. Kesäkuussa Nekalassa järjestettiin sirkuspäiväleirejä 4–6 -vuotiaiden ryhmissä, 7–9 -vuotiaiden ryhmissä ja 10–14 -vuotiaiden ryhmissä.

Ohjaajavierailut leireillä ja kouluilla tavoittavat suuren määrän lapsia ja nuoria ympäri Suomea.

3.1 TAITEEN PERUSOPETUS

Sorin Sirkus on antanut taiteen perusopetusta vuodesta 1993. Sorin Sirkus antaa yleisen- ja laajanoppimäärän mukaista opetusta. Opetushallitus hyväksyi taiteen perusopetuksen sirkustaiteen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet vuonna 2005. Jo samana vuonna Sorin Sirkus aloitti laajan oppimäärän kokeiluna. Opetussuunnitelma on hyväksytty Tampereen kaupungin kulttuuri ja vapaa-ajan lautakunnassa kesäkuussa 2006. Opetusministeriö antoi Sorin Sirkukselle laajan oppimäärän järjestämisluvan 5.11.2007 ja samalla sirkuksemme pääsi lakisääteisen tuntiperusteisen valtionosuuden piiriin 1.1.2008 alkaen.

Kaikkiaan sirkuskoulussa oli 300 oppilasta vuoden aikana. Halukkaita oli syyslukukauden alussa enemmän kuin aloitettiin ryhmiin voitiin ottaa. Syyslukukauden alussa uusia oppilaita otettiin arpomalla niistä kesäleiriläisistä, jotka leirin jälkeen ilmoittivat halukkuutensa aloittaa varsinainen sirkuskoulu.

4–6 -vuotiaat lapset käyvät kerran viikossa, 60 min, varhaisiän opintoja. Opinnot kestävät 1-3 vuotta. Kouluiässä aloitetaan taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä, jonka laajuus on 500 oppituntia. Tämä tuntimää-

rä suoritetaan syksystä 2009 lähtien neljässä vuodessa. Harjoituskertoja viikossa on yhdestä kolmeen (2-6 oppituntia / viikko).

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetuksen laajuus on 1300 oppituntia. Syksystä lähtien laajat opinnot suoritetaan viidessä vuodessa ja harjoituskerrat ovat 3-4 kertaa viikossa (6-8 ot/vko).

Laajan oppimäärän perusopintojen, 2v / 500 ot sekä laajan oppimäärän syventävien opintojen, 3v / 800 ot jälkeen oppilaat valmistavat päättötyön.

Taiteen perusopetuksen lisäksi sirkuskoulussa toimii esiintyvät-ryhmä, johon kuuluu reilut 20 nuorta. He harjoittelevat ympäri vuoden, osallistuvat erilaisiin projekteihin ja esiintymisiin. Harjoituksia on keskimäärin 20 oppituntia viikossa. Sirkusteknisten tuntien lisäksi annettiin muita tunteja, kuten tanssi- ja esiintymistaitotunteja.

Esiintyvät -ryhmä teki 71 eri esitystä vuoden aikana.

3.2. SIRKUSKOULUN TOIMINTA-AJAT

Sirkuskoulun lukuvuosi on 33 viikkoa. Kevätlukukausi alkoi 12.1.2009 ja päättyi 24.5.2009, yhteensä 18 viikkoa. Hiihtoloma oli viikolla 9. Syyslukukausi alkoi 24.8.2009 ja päättyi 13.12.2009, yhteensä 15 viikkoa.

3.3 KURSSIT JA LEIRIT

Sirkuskesäleirejä oli kesäkuussa neljän viikon aikana 10 kpl. Pisimmät leirit olivat kouluikäisten viikon pituisia päiväleirejä ja lyhyimmät kolmepäiväisiä leirejä, jotka olivat tarkoitettu alle kouluikäisille. Kesäleirit antavat monelle sellaisella mahdollisuuden kokeilla sirkustemppeja, jotka eivät pääse säännöllisen sirkusopetuksen piiriin. Leiriläisiä oli yhteensä 220.

Jo useampana vuotena Sorin Sirkuksen ohjaajia on pyydetty pitämään sirkusleiriä Jyväskylän Kesä -festivaalin yhteyteen. Ryhmien määrä kasvoi, joten tänä vuonna opetuksesta vastasi kolme ohjaajaa. Opetusta annettiin Jyväskylässä että Vaajakoskella.

Helmi-maaliskuussa, kolmen viikon aikana järjestettiin "Lavakarismaa" - niminen sirkustyöpajakokonaisuus keskitetyn erityisopetuksen 4-luokkien oppilaille Nekalassa. Kokonaisuus muodostui sirkustyöpajasta, sirkusaiheisesta askartelutyöpajasta sekä JouluShow 2009 koululaisesityksen katsomisesta. "Lavakarismaa" nimisen hankkeen tilaajana oli Taidekaari, jonka tehtävänä on kehittää erityistä tukea tarvitsevien lasten taidekasvatusta.

Toisena Taidekaari sirkuskokonaisuutena järjestettiin sirkustyöpajoja myös valmistavan koulun eli maahanmuuttajaluokkien lapsille ja nuorille. Myös "Abrakadabra" -pajat pidettiin sirkuksen tiloissa Nekalassa. Työpajat toteutettiin maaliskuussa, kolmen viikon aikana. Ko-

konaisuuteen kuului JouluShow 2009 katsominen.

Useiden esiintymisten yhteydessä on ollut sirkustempupisteitä, joissa yleisö on päässyt kokeilemaan temppejen tekemistä.

Jani Suihkonen kävi syksyllä opettamassa sirkustaitoja Fria kristliga folkhögskolan/Vaasa oppilaitoksessa heidän valmistaessa omaa musikaaliesitystä. Yhteistyön toivottiin jatkuvan myös vuonna 2010.

Tampereen yliopiston Näyttelijäntuon laitoksen ja Suomen Teatteriopiston opiskelijat ovat käyneet päiväaikaan säännöllisesti akrobatiatunneilla Sorin Sirkuksen ohjaajien opetuksessa.

Aikuisten sirkuskurssi järjestettiin jälleen sen suuren kysynnän vuoksi. Kevätkaudella kurssilla oli 28 innostunutta ja motivoitunutta aikuissirkuslaista. Treenejä oli 12 viikon aikana, 1,5 tuntia kerralla.

Syksyn kurssille osallistui 21 aikuista, 10 viikon ajan ja 1,5 tuntia kerralla.

3.4 Sirkuskoulun muut tapahtumat

- Sirkuksessa vietettiin "Avoimet ovet" -päiviä 27.-29.4. ja 5.-7.10. Tuolloin vanhemmilla oli mahdollisuus seurata lapsensa tuntia ja halutessaan keskustella ohjaajan kanssa lapsen harrastukseen liittyvistä asioista.
- Yleisen- ja laajanoppimäärän päättötoita nähtiin 21.5. Paikalle olivat tervetulleita esiintyjien perheenjäsenet, kaverit ja kummit eli tilaisuus oli avoin.

4. PROJEKTIT

Sorin Sirkus organisoii isoimmat toiminnot omiksi projekteikseen, mm Särkänniemi kesäaikaan, kesäleirit, tilausesitykset ja JouluShow. Projekteihin palkataan usein myös ulkopuolisia työntekijöitä esim. sirkusohjaajia, valo- ja ääni- ja muuta teknistä henkilöstöä.

4.1 KevätSirkus "Herra Hepuli"

Oppilaskoulun perinteinen kevätesitys keräsi maneesille jälleen kaikki sirkuskoululaiset ja katsojiksi heidän perheenjäsenensä ja ystävät. Tänä vuonna esitystä markkinoitiin pienimuotoisesti myös ulkopuolisille. Katsojia kertyikin ennätykselliset 1258. Esityksiä oli neljä. Käsi- kirjoituksesta ja ohjauksesta vastasi Katja Ranta-Penttilä. Esitys oli hänen lopputyönsä Helsingin ammattikorkeakoulu Metropoliaan, josta hän valmistui esittävän taiteen ohjaajaksi ja pedagogiksi. Työryhmässä oli paljon mukana eri alan opiskelijoita.

4.2 Särkänniemi

Särkänniemen huvipuiston ulkoilmalavalla nähtiin Sorin Sirkuksen esityksiä 30.6.–8.8. viitenä päivänä viikossa, tiistaista lauantaihin, yhteensä 30 päivänä. Esityksiä oli kaksi päivässä. Esiintyjinä olivat sekä Esiintyvät -ryhmän nuoret että laajanoppimäärän oppilaita. Tänä kesänä esitys oli tehty 15 minuutin kokonaisuudeksi, jonka teemana oli lavatanssit.

4.3 JouluShow 2009 SORIGAMI

JouluShown ensi-ilta oli pe 27.11. Kokopitkiä esityksiä oli kaikkiaan 17. Suuren suosion vuoksi tammikuussa järjestettiin yksi lisäesitys. Päiväaikaan esitettiin kaksi päiväkotiesitystä ja kaksi koululaisesitystä. Katsomon täyttöaste kokonaisuudessaan oli 94%. Ensimmäisen viikonlopun täyttöaste ei noussut täyteen 100%, mutta lopuesitysten täydet katsomot porraskaikoinen kasvattivat kokonaislukua lähes täyteen 100%.

JouluShow 2009 keräsi yhteensä huikeat 8571 katsojaa. 17 kokopitkän esityksen katsojamäärä katsomopaikoilla oli 6841 ja porraskaikoilla 300. Neljän päiväesityksen katsojamäärä oli 1730. Pirkanmaan Osuuskaupan jäsenkortilla sai alennuksen lipun hinnasta.

SORIGAMI esityksessä oli mukana 24 sirkuslaista. Hienon palautteen saaneen esityksen ohjasi Taina Kopra ja ohjausassistentteina olivat Saara Ahola ja Katja Ranta-Penttilä.

Puvustuksen oli suunnitellut sirkuksen oma puku-suunnittelija Kitta Klemetilä ja maskeeraus suunnittelun oli tehnyt Jonna Kivimäki. Valo- ja lavastesuunnittelusta vastasi Eero Auvinen ja ääni- ja musiikkimiksauksesta Pekka Vesämäki. Sirkustekninen toteutus ja rakentaminen oli Jouni Kivimäen käsialaa ja katsomot täytti tuottaja Minna Aurivuo.

Vanhempainrinki vastasi kahviosta, tuotemyynnistä ja muiden käytännön asioiden sujuvasta onnistumisesta.

4.4 Sosiaalinen sirkus

Sorin Sirkuksen sosiaalisen sirkuksen hankkeet etenivät kahdella eri taholla. Syksyllä 2009 lähti käyntiin kansallinen ESR, Euroopan sosiaalirahaston hanke, jota hallinnoi Tampereen yliopiston Tutkivan teatterityön keskus ja sitä rahoittaa Lapin lääninhallitus. Tässä kaksivuotisessa hankkeessa Sorin Sirkus on yksi seitsemästä osatoteuttajasta. Tarkoituksena on etsiä ja kehittää opetusmetodeja, joita voidaan soveltaa erityisryhmien tarpeita vastaaviksi. Hankkeen aikana kartoitetaan myös tarpeita ja mahdollisuuksia jatkaa sosiaalisen sirkuksen työtä osana Sorin Sirkuksen vakiotoimintaa, myös ko hankkeen jälkeen.

Toinen sosiaalisen sirkuksen hanke on myös kaksi-

vuotinen ja se on EU:n Leonardo da Vinci kumppanuushanke. Hanke toteutetaan yhdessä seitsemän eurooppalaisen sirkuskoulun kanssa, Caravan verkoston kautta. Tässä näkökulma on opettamisessa ja opettajuudessa; kuka on ja miten tulla hyväksi sosiaalisen sirkuksen opettajaksi. Kaksi eri mielenkiintoista näkökulmaa ja jotka tukevat kumpaakin eri hanketta yhtäaikaaisesti.

5. Esiintymiset kotimaassa

Yksittäisiä tilattuja esityksiä oli vuoden aikana 23 ja niissä yhteensä 71 esitystä.

Poimintoja muutamista erityyillisistä tilatuista keikoista:

- Kirkon lapsi- ja nuorisotyön neuvottelupäivät/Tampere-talo, isosali
- Pelastakaa Lapset ry, Valkeakoski/Valkeakosken teatteri
- TULE 2009 liittujuhlat/Ratinan Stadion
- Euroopan Nuorten Olympia festivaali/Hakametsän halli ja Ratinan Stadion
- Kiina-tapaaminen 2009/Hotelli Rosendahl
- Tampereen Lääkärikeskus Oy/KäyttöAuto Green
- Varalan urheiluopiston 100-vuotis juhla/Tampereen Työväen Teatteri
- International Association of Education Cities –näytteen avajaiset/Kirjasto Metso
- esityksiä yritysillanvietoissa Nekalassa
- esityksiä eri yritysten juhlissa museokeskus Vapriikissa

Keikkojen merkitys on suuri sirkuksen näkyvyyden, tunnettavuuden ja talouden vuoksi.

6. KANSAINVÄLINEN SIRKUS

6.1 Esitykset ja opintomatkat

Tukholma

Esiintyvät-ryhmä teki opintomatkan Tukholmaan maaliskuun lopussa, 26.–29.3. Ensimmäisen päivän sirkuslaiset olivat vieraina Tukholman Danshögsskolanin artistikoulussa, jossa tutustuttiin sirkuskoulutuksen opetussuunnitelmaan ja käytäntöihin. Lisäksi ohjelmaan kuului harjoittelu koulun opettajien ohjauksessa. Seurasimme myös koulun oppilaiden hienoja demoesityksiä.

Toisena päivänä ohjelmassa oli Bounce Streetdance Companyn Caution! -esitys: akrobatiaa, tanssia ja teatteria. Esityksessä koettiin erilainen ajatus katsoja-esiintyjä suhteesta ja tilankäytöstä.

Matka oli Nuori Kulttuuri -lähettiläs hanke, jota rahoitti CIMO, kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus.

Belfast

Heinäkuun lopussa neljä nuorta ja yksi ohjaaja matkasi Pohjois-Irlantiin, Belfastiin EU:n nuorisohjelman, Youth in Action, puitteissa. Viikon aikana nuoret treenasivat yhdessä kuuden muun eurooppalaisten nuorisosirkuslaisten ja heidän ohjaajiensa kanssa. Tämä opintomatka oli Caravan -verkoston toimintaa.

6.2 Yhteistyöverkostot

NICE

Sorin Sirkus oli edelleenkin mukana kansainvälisessä nuorisosirkusverkostossa NICE (Network of International Circus Exchange). Verkoston tavoitteena on mm. yhteistyö opettaja- ja oppilasvaihdossa eri sirkusten kesken, uusien toimintatapojen ja opetusmenetelmien kartoittaminen.

Lokakuussa Lontoossa järjestettiin verkoston tapaaminen, johon osallistui uusia ja jo verkostossa mukana olevia nuorisosirkuksia. Osallistujat olivat ohjaajia, tuottajia tai hallinnollisissa tehtävissä työskenteleviä sirkusalan ammattilaisia. Sorin Sirkuksesta tapaamiseen osallistui ohjaaja Jenni Pylkkänen.

CARAVAN – European youth circus and educational network

Caravan on seitsemän eurooppalaisen nuorisosirkuksen verkosto, jonka kolmas toimintavuosi 2009 oli. Mukana olevat maat ovat: Hollanti, Pohjois-Irlanti, Saksa, Belgia, Luxemburg, Ranska, Suomi. Verkoston tehtävä on tehdä tiivistä yhteistyötä järjestämällä kursseja sekä opettajille että oppilaille ja vaihtaa tieto-taitoa esim. sirkuskoulun organisaatiota ja taloutta koskevissa asioissa.

Loppu vuodesta Caravan verkoston kahdeksanneksi jäseneksi otettiin Ateneu Popular sirkus Espanjasta, Barcelonasta.

Verkoston kotisivut ovat www.caravancircusnetwork.eu, josta löytyy tietoja verkostosta ja sen jäsensirkuksista.

Youth in Action -ohjelma

Caravan verkoston toiminnan mahdollisti EU:n Youth in Action -ohjelma, jonka rahoituksen turvin vuoden 2009 suunnitellut hankkeet voitiin toteuttaa.

Vuoden 2009 aikana Caravan verkoston toimintaa:

- 9.-15.2. Study visit ja hallituksen kokous/Belfast
- 21.-28.6. Training for trainers -projekti ja hallituksen kokous/Pariisi
- 25.7.- 4.8. "Youth exchange"/Belfast

Leonardo da Vinci –ohjelma

Caravan verkoston jäsen sirkukset saivat syksyllä myönteisen päätöksen aloittaa kaksi vuotinen sosiaalisen sirkuksen hanke EU:n Leonardo da Vinci ohjelman alla. Hankkeen ajatus on selvittää, minkälainen on hyvä sosiaalisen sirkuksen ohjaaja. Lokakuussa oli ensimmäinen tapaaminen Brysselissä, jossa luotiin työmenetelmät, jotta tulokset ovat vertailukelpoisia kaikkien mukana olevien sirkusten kanssa. Sirkukset tekevät kukin tahollaan omaa työtään sosiaalisen sirkuksen alueella ja näitä kokemuksia sitten kootaan yhteen ko hankkeen aikana. Kahden vuoden aikana tapaamisia on kuusi, joihin jokainen sirkus lähettää kaksi edustajaa. Edustajat ovat ohjaajia, johtajia, erityisopettajia tai sosiaalisen sirkuksen yhteistyötahoja sirkusten oman valinnan mukaan.

FEDEC

European Federation of Vocational Circus Schools on ammattiin valmistavien eurooppalaisten sirkusoppilaitosten verkosto. He ottavat jäseniksi myös ammatilliseen koulutukseen valmistavia laadukkaita oppilaitoksia. Sorin Sirkus on nyt jäsenenä toista vuotta.

FEDEC:n toimintaan kuuluu osallistuminen erilaisiin sirkusalan tapahtumiin; työpajat, festivaalit ja opettajien koulutus. Tehtävänä on myös mm. eurooppalaisen sirkuskoulutusverkoston kehittäminen.

6.3 Muu kansainvälinen toiminta

Kansainväliset sirkusopettajavierailut

Sorin Sirkuksesta lähteneet ja eurooppalaisista sirkuskouluista valmistuneita sirkuslaisia vieraili myös vanhassa kotisirkuksessa opetustehtävissä; Sanna Kopra, Stina Kopra, Mirja Jauhiainen, Matias Salmenaho ja Kimmo Hietanen sekä Andreas Falck Ruotsista. Kaikki vierailijaopettajat pitivät lajikohtaisia erikoistunteja esiintyvät -ryhmäläisille ja laajan oppimäärän oppilaille.

EVS – eurooppalainen vapaaehtoispalvelu

Lisa Paland, Saksasta, aloitti vapaaehtoisvuoden Sorin Sirkuksessa elokuussa. Vapaaehtoispalvelu on osa EU:n nuorisohjelmaa, jota Suomessa organisoii ja valvoo kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO. Sorin Sirkus toimi nyt toisen kerran vastaanottavana sirkuksessa EVS -ohjelmassa.

7. TIEDOTUS JA NÄKYVYYS

Sirkuskouluun liittyvistä asioista ohjaajat jakoivat tietoja harjoituksissa ja niitä postitettiin myös suoraan kohteihin.

Omilla nettisivuilla kerrottiin ajankohtaisista tapahtumista ja sirkuskouluun liittyvistä asioista.

Sähköpostitiedottaminen oli myös yhtenä tapana tiedottaa sirkuskouluasioista, mutta vaikeutena on sähköpostiosoitteiden muuttuminen ja ajan tasalla pitäminen.

Sorin Sirkus sai palstatilaa Joul>Show-esityksien myötä. Arvosteluja ja muita juttuja oli mm. Helsingin Sanomissa, Aamulehdessä ja useissa kaupunki- ja paikallislehdissä. MTV3 Kymmenen Uutisten loppukevennyksenä oli juttu Joul>Showsta.

7.1 Tunnustukset

- 20.11. Lasten oikeuksien päivänä sirkustirehtööri Taina Kopra sai Lampun henki –kunniakirjan elämäntyöstään lasten ja nuorten sirkustaiteen parissa. Tunnustuksen myönsi Pirkanmaan Taikalamppu- lastenkulttuuri verkosto yhdessä Tampereen kaupungin lasten ja nuorten palvelujen lautakunnan kanssa.
- Opetusministeriö on nimennyt toisen kerran Sorin Sirkuksen Nuori Kulttuuri –lähettiläs ryhmäksi vuosiksi 2009-2010. Nuori Kulttuuri –lähettiläät toimivat Suomessa asuvien nuorten kulttuurin esimerkkinä ja esikuvana omassa lajissaan ja edistävät harrastustaan niin Suomessa kuin ulkomailla. Nimitys auttaa osaltaan esiintymisvierailujen järjestämistä ulkomaille.

7.2 Hyväntekeväisyyspaukaus

Sorin Sirkus oli yhteistyökumppanina NenäPäivä -hyväntekeväisyys kampanjoissa. Sirkuslaiset esiintyivät loka-kuussa KoskiKeskukseen kauppakeskuksessa, jossa tiedotettiin kampanjasta.

Jonglööri Jani Suihkonen osallistui myös hyväntekeväisyyspaukukseen jongleeraamalla yksin ja delfiinien kanssa ennen varsinaista delfiininäytöstä Särkänniemessä.

8. YHDISTYSASIAT

Kevätkokous pidettiin 19.3.2009 ja syyskokous 5.11.2009 Sorin Sirkuksen tiloissa ja kummankin kokousten päätteeksi nähtiin lasten ja nuorten esittämiä Maneesi haltuun! -esityksiä

Hallitukseen kuuluivat puheenjohtaja Taina Kopra sekä seitsemän jäsentä: Markku Aulanko, Jarmo Hakkarainen, Hanna-Maija Sirainen, Riitta Nisso, Pertti Palttila, Yrjö Juhani Renvall ja Anne Tervo. Hallitus piti vuoden aikana viisi kokousta.

Sorin Sirkuksen jäsenmäärä oli vuoden 2009 lopussa 325 jäsentä, joista alle 18-vuotiaita oli 296.

9. TALOUS

9.1 Edellisen vuoden toimintakertomuksessa esitettyjen asioiden toteutuminen

Vuoden 2008 toimintakertomuksessa tuotiin esille seuraavia talouden kannalta keskeisiä tekijöitä:

Edellisen toimintakertomuksen laatimisajankohtana ei vielä ollut tiedossa opetusministeriön erityisavustuksen määrää. Päätös 135000 euron erityisavustuksesta vuoden 2009 toiminnan kustannusten kattamiseen saatiin helmikuun 2009 lopulla. Tämän päätöksen yhdessä laajan oppimäärän lisätuntimäärän seurauksena saadun valtionosuuslisäyksen kanssa toteutuessaan arvioitiin edistävän yhdistyksen talouden pitkäjänteistä suunnittelua ja tavoitteiden toteutumista. Samassa yhteydessä ennakoitiin sekä laajan oppimäärän opetuksen, että kiinteistöjen kustannusten tulevan nousemaan merkittävästi vuoden 2009 aikana. Näin myös toteutui. Laajan oppimäärän kustannukset nousivat tehdyn kustannuslaskennan perusteella vuonna 2009 -158 149 euroon (vuonna 2008 84 622 euroa), joten vuodelle 2009 saatu valtionosuus 125 872 euroa kattoi näistä kustannuksista noin 80 prosenttia (vuonna 2008 valtionosuus 17 308 euroa, kattoi noin 20 prosenttia kustannuksista). Samoin kiinteistöjen kustannusten nousuvauhti oli edelleen merkittävä mm. energiakustannusten kasvusta johtuen. Kiinteistömenot ilman hallinnon vyörytettäviä yleiskustannuksia kasvoivat edellisestä vuodesta 16,4 prosenttia. Kiinteistöjen kulujen kattamiseen ei saatu lisäystä toiminta-avustusten kautta. Tampereen kaupungin toiminta-avustus 104 000 euroa säilyi vuoden 2008 tasolla.

Vuoden 2008 toimintakertomuksessa kerrottiin opetusministeriölle jätettävästä hakemuksesta koulukiinteistöjen keskeneräisten peruskorjausten, varustelutason nostamisen sekä katsomoinvestointiavustuksen saamiseksi opetusministeriöltä vuodelle 2009. Haitarikatsomo mahdollistaa olemassa olevien tilojen käyttöönoton uusien harjoitus- ja opetusryhmien tarpeisiin. Erityisavustusta saatiin 150 000 euroa. Päätös mahdollisti joidenkin kiireellisimpien parannusten toteuttamisen, mutta ei katsomoinvestoinnin aloittamista. Tästä johtuen haettiin ministeriöltä käyttötarkoituksen muutoslupaa siten, että myönnetystä avustuksesta voitaisiin 90 000 euroa käyttää vuonna 2010 ns. haitarikatsomon hankintaan, jonka kokonaiskustannusarvioksi täsmentyi vuoden 2009 aikana 240 000 euroa. Toteutuakseen tämä edellyttäisi siten vielä noin 150000 euron lisärahoitusta edellä mainitun 90000 euron lisäksi.

9.2 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Vuonna 2008 omaksuttua käytäntöä budjetoinnin osalta jatkettiin siten, että yhdistyksen hallitus käsitteli helmikuun ja maaliskuun 2009 kokouksissaan vuodelle 2009 laadittu budjetin. Koska talousarvio vuodelle 2009 oli hyväksytty yhdistyksen syyskokouksessa marraskuussa 2008, ei kaikkia vuoden 2009 talouteen vaikuttavia tuloja ja menoja ollut silloin vielä tiedossa. Toiminnan ennustettavuuden ja tarvittavien tavoitteiden sekä toimenpiteiden täsmentämiseksi tällaisen ohjaavan budjetin laatiminen on eräs keskeisistä keinoista talouden hyvän hoitamisen varmistamiseksi. Budjetin ei kuitenkaan ole tarkoitus korvata yhdistyksen kokouksen hyväksymää talousarviota, vaan pikemminkin varmistaa, että talousarvio toteutuu.

Vuodelle 2009 saatu lisäys laajan oppimäärän opetus-tuntikohtaiseen valtionosuuteen on kompensoinut ko. opetuksesta syntyneiden kulujen kasvua ja tuonut osaltaan talouteen vakautta. Marraskuussa 2009 opetusministeriö korotti taiteen perusopetuksen yksikköhintaa siten, että vuodelle 2010 valtionosuus on 129 157 euroa (kasvua ed. vuoteen 2,6 %). Tällöin tulee kuitenkin huomioida, että ei ole tiedossa milloin on mahdollisuus seuraavan kerran saada lisätuntimäärää ja sen mukaan määräytyvää perustetta valtionosuuden lisäämiselle. Vuosille 2010–2012 on toiminta- ja taloussuunnitelmassa arvioitu laajan oppimäärän kustannusten kasvua vuoden 2009 158149 eurosta 258776 euroon vuonna 2012. Tammi-kuun 2010 lopulla saatiin opetusministeriön päätös vuoden 2010 osalta siten, että toiminnan kehittämiskustannuksiin myönnetty erityisavustus nousee 140000 euroon vuoden 2009 135000 eurosta. Tampereen kaupunki on helmikuussa 2010 tekemässään päätöksessä nostanut toiminta-avustuksen määrän vuodelle 2010 106000 euroon. Yhdistys haki opetusministeriöltä lokakuun 2009 loppuun päättyneen hakuajan puitteissa erityisavustusta, jolla voitaisiin rahoittaa mm. loppuosa haitarikatsomoinvestoinnista. Yhdistys haki myös Opetushallituksesta avustusta oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosille 2009–2011, mutta tähän eräeseen keskeisistä kehitystavoitteista ei rahoitusta kuitenkaan saatu. Yhdistys liittyy vuoden 2009 aikana kahteen sosiaalisen sirkuksen hankkeeseen, joiden osalta ei kuitenkaan arvioida tulevan merkittäviä suoria rahallisia panostuksia. Henkilöstön palkkoihin tehtiin helmikuussa noin 15 prosentin keskimääräinen tasokorotus, joka oli tavoitteena jo vuonna 2008. Tehty korotus lähensi henkilöstölle eri aloilla maksettavien alimpien palkkaluokkien tason saavuttamistavoitetta.

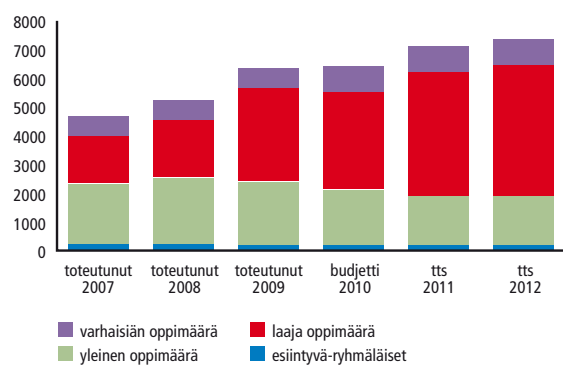
9.3 Arvio tulevasta kehityksestä

Yhdistykselle on laadittu toiminta- ja taloussuunnitelma vuoden 2012 loppuun saakka sekä strategia, jossa on määritelty keskeisimmät tulevien vuosien tavoitteet. Suunnitelmassa on mm. todettu seuraavien tavoitteiden osalta:

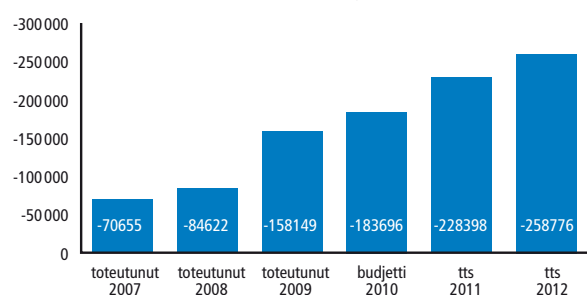
Oppimisympäristön sekä pedagogisen toiminnan kehittäminen 2010–2012. Laajan oppimäärän lisätuntien saaminen 2011–2012. Haitarikatsomoinvestoinnin toteuttaminen vuonna 2010 ja näin saatava lisätila uusille opetusryhmille. Lisärahoituksen saaminen Tampereen kaupungin toiminta-avustuksen tasokorotuksen kautta (2011–2012). Työehtosopimuksen tekeminen ja panostukset henkilökunnan palkkatason nostamiseen vuoden 2010 aikana sekä henkilöstöstrategian laatiminen. Sosiaalisen sirkuksen toiminnan kehittäminen kiinteäksi osaksi yhdistyksen muuta toimintaa. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden lisääminen valtakunnallisen ja kansainvälisen toiminnan tulosten kautta.

Oheisista kuvioista on nähtävissä mihin tarve lisätulojen saamiseen sekä valtionosuuden kasvattamiseen laajan oppimäärän kustannusten kasvun rahoittamiseen tulevinä vuosina perustuu.

Oppituntien kehitys

Kustannukset, laaja oppimäärä

Vuodesta 2013 alkaen oppilasmäärän arvioidaan olevan noin 370 oppilasta, eikä se mm. käytettävissä olevista opetustiloista johtuen enää voi merkittävästi kasvaa. Kasvun aiheuttamat menojen lisäykset päättyvät ja talouden tasapainoedellytykset ovat pääsääntöisesti vallitsevasta yleisestä kustannuskehityksestä johtuvia. Tavoitteena on edelleen, että lukukausimaksujen taso pyritään pitämään myös tulevana vuosina kohtuullisena. Kiinteistön hoitomenoille pyritään saamaan lisätuloja paitsi tilojen käytöstä nostamalla, myös toiminta-avustusten määrän kasvun kautta. Yhdistys pyrkii pitämään varsinaisen toiminnan ja varainhankinnan osuuden kaikista tuloista noin 50 prosentissa, joka resurssit huomioiden on selkeä haaste tuleville vuosille.

9.4 Arvio taloudellisesta asemasta ja tuloksesta 2009

Vuoden 2009 ylijäämä on 73589,74 euroa (vuonna 2008 23957,47 euroa). Ylijäämä oli siten tulo- ja menoarviota (yhdistyksen syyskokouksen hyväksymä vuoden 2009 tulo- ja menoarvio 3774 euroa) 69815,74 euroa suurempi.

Syyskokouksen käsittelemään tulo- ja menoarvioon nähden toteutuneet luvut poikkeavat tuloslaskelmassa seuraavasti (luvut pyöristetty lähimpään euromäärään): Kun varsinaisen toiminnan tuottoja oli budjetoitu tilikaudelle 370 450 euroa, toteutui tuottoja 344 975 euroa. Varsinaisen toiminnan kulujen osalta syyskokoukselle esitettiin hyväksyttäväksi tulo- ja menoarviossa 652 979 euroa, kun toteutuma oli 586 079 euroa (poistot eivät sisälly). Varainhankinnan tulojen ja menojen erotus oli budjetoitu 17315 euroon ja toteutuma oli 23 409 euroa. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan luvut olivat lähes tulo- ja menoarviossa esitetyn suuruisia. Merkittävän poikkeaman muodosti yleisavustusten määrä. Tulo- ja menoarviossa arvio 330 000 euroa ja toteutui tilikaudella 364 872 euroa. Tämä johtuu siitä, että päätöstä laajan oppimäärän valtionosuuden osalta ei vielä ollut syyskokoukseen mennessä saatu ja vastaavasti tulopuolelle oli budjetoitu sekä opetusministeriön erityisavustusta, että Tampereen kaupungin toiminta-avustusta toteutunutta suurempi määrä.

Ylijäämän poikkeamaan suunnitellusta vaikuttaa mm. se, että uusien oppilasryhmien määrä lisääntyy asteittain aina vuoden 2013 puolelle ja mm. tästä johtuen henkilöstömenot jäivät arvioitua pienemmiksi. Vapaaehtoisten varausten purkamisen tilinpäätöksen yhteydessä paransi ylijäämää 8293 euroa. Varaukset päätettiin purkaa, koska vastaavia menoja ei ollut enää odotettavissa riittävällä varmuudella. Jo aiemmin mainitun hallituksen hyväksymän toimintaa ohjaavan budjetin ylijäämäksi oli maaliskuu

kuun 2009 aikana asetettu 29 326 euroa. Myös tämä tavoite ylitettiin. Kuten aiemmin esitetystä kuviosta laajan oppimäärän kustannusten kasvusta voi päätellä, yhdistys tulee tulevana vuosina tarvitsemaan ylijäämää talouden tasapainon säilyttämiseksi. Tämän lisäksi tarvitaan valtionosuuden ja muita avustusten kasvua erityisesti vuosille 2011–2012. Toiminta- ja taloussuunnitelmassa 2010–2012 on lisäksi todettu tulevien vuosien toiminnan rahoittamiseksi tarvittavan ylijäämän merkityksestä:

Jotta yhdistys voisi varautua tuleviin menotarpeisiin ennalta, tulisi sen kyetä luomaan riittävä rahoituksellinen pelivara. Tällaisia menotarpeita ovat mm. omarahoitusosuudet erilaisista ohjelmista ja hankkeista (valtakunnalliset-ESR, kansainväliset-EU, kehittämishankkeet- opetusministeriö jne.), joiden kautta yhdistys toteuttaa toimintansa tarkoitusta ja strategiaa tavoitteita. Samoin opetusvälineisiin ja kiinteistöön kohdistuvat investoinnit silloin, kun niihin ei ole saatavilla muuta rahoitusta. Kehityshankkeista voidaan mainita esimerkkinä tulevien vuosien tarve oppimisympäristön ja teknologian kehittämiseksi. Tällaisen rahoituksellisen pelivaran määrätavoite tuleville vuosille tulisi olla n. 200.000 euroa, joka ei ole merkittävän suuri huomioiden mm. toiminnan laajuus ja taseen koko sekä toimintaan sisältyvät riskit.

9.5 Keskeisimmät tunnusluvut taloudellisen aseman ja tuloksen ymmärtämiseksi sekä talouden kehityksen yleiskuvaus

Yhdistyksen maksuvalmius säilyi koko tilikauden aikana hyvänä. Rahat ja pankkisaamiset olivat tilinpäätöshetkellä 118578,19 euroa ja lyhytaikaiset saamiset 33404,74 euroa. Lyhytaikainen vieras pääoma oli 124688,08 euroa (sisältää seuraavan vuoden aikana erääntyviä pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä 49 730 euroa). Maksuvalmiutta kuvaava tunnusluku (quick ratio) saa siten arvon 1,22 (vuonna 2008 0,82). Kassan riittävyttä kuvaava tunnusluku saa arvon 57 päivää (rahat ja pankkisaamiset 31.12. x365/kassasta maksetut tilikaudella, vuonna 2008 50 päivää).

Omavaraisuusaste oli 14,7 % (vuonna 2008 10,9 %). Tämän tunnusluvun käytössä taloudellista tilaa arvioitaessa huomioitava on, että yhdistys omistaa kiinteistön ja tontin. Kiinteistöön kohdistuvien lainanlyhennysten ja korkojen osalta Tampereen kaupungin myöntämä toiminta-avustus on tarkoitettu kattamaan nämä menot. Samoin puolet kiinteistön alkuperäisestä hankintahinnasta on katettu opetusministeriön myöntämällä investointi-avustuksella pienentäen siten kiinteistön tasearvoa.

Yhdistys on noudattanut varojen sijoittamisessa hallituksen linjauksen mukaan riskitöntä sijoituskäytäntöä siten, että vapaita kassavaroja on sijoitettu ainoastaan Tampereen seudun osuuspankissa olevalle pankkitilille

sekä jatkuvalle tuottotilille. Varallisuudessa tapahtuneita muutoksia on kassavaroissa tapahtunut kasvu, sekä pysyvien vastaavien lisääntyminen noin 53489 eurolla, joka on kuitenkin katettu kokonaisuudessaan saadulla investointiavustuksella. Rakennus- ja irtain omaisuus on vakuutettu vuosittain tarkistettua jälleenhankintahintaa vastaavaksi Pohjola Vakuutus Oy:ssä. Tarvittaessa vakuutusta on tarkistettu myös useammin. Yhdistyksellä on lisäksi toiminnan keskeytysvakuutus sekä hallituksen vastuuvakuutus. Sijoituskäytännöstä ja sijoitusvarojen vähäisyydestä johtuen ovat sijoitustuotot vähäisiä.

Yhdistyksen tulot tilikaudella 2009 muodostuivat seuraavasti:

1. Varsinaisen toiminnan tulot	344 975,02 euroa
2. Varainhankinnan tulot	41 999,65 euroa
3. Rahoitustoiminnan tulot	1 340,43 euroa
4. Yleisavustukset	364 872,00 euroa

Yhteensä 753 187,10 euroa (626 825,96 euroa vuonna 2008). Lukuihin ei sisälly maksettu investointiavustus-enakko 60 000 euroa (vuonna 2008 150 000 euroa). Koh-tien 1–3 osuus kokonaistuloista on 51 % (2008 59 %).

Vastaavasti yhdistyksen kokonaismenot olivat 687890,40 euroa, sisältyy poistot 57 060 euroa (vuonna 2008 597069,49 euroa, sisältyy poistot 54060 euroa)

9.6 Lisätiedot

Yhdistys liittyy ensimmäisen kerran osaksi tilinpäätöksen kokonaisuutta rahoituslaskelman vuodelta 2009 sekä vertailutiedon vuodelta 2008. Vaikka kyseistä laskelmaa ei lain mukaan tarvitse tehdä, katsotaan sen täydentä-

vän oikeiden ja riittävien tietojen antamista tilinpäätöksen osalta ja olevan siten hyvän kirjanpitoivan mukais-ta. Muilta osin tarvittavat lisätiedot annetaan tuloslaskel-man, taseen ja rahoituslaskelman liitetiedoissa.

Yhdistyksen vuodelle 2010 laadittu tulo- ja menoarvio osoittaa 1785 euroa ylijäämää. Yhdistyksellä ei ole ollut KPL:n 3-luvun, 1§ tarkoittamaa tutkimus- ja kehitystoi-mintaa.

9.7 Saadut avustukset

Ks. Taulukko alla.

10. HENKILÖKUNTA

10.1 Opetushenkilöstö

Vuoden 2009 aikana Sorin Sirkus työllisti viisi kuukau-sipalkkaista ohjaajaa; Taina Kopra, Juha Helppikangas, Seela Wanvik elokuuhun asti, Jonna Kivimäki (palasi äi-tiyslomalta elokuussa) ja Jenni Pylkkänen.

Viikoittain työskenteli noin 10 tuntipalkkaista sir-kusohjaajaa ja tanssinopettajaa.

10.2 Muu henkilöstö

Esiintymisasujen ja rekvisiitan suunnittelu, valmistus ja huolto työllistivät puvustaja Kitta Klemettilän koko voo-deksi.

Maneesimestari Jouni Kivimäki on vastannut sirkus-keskukseen liittyvien rakennustöiden tekemisestä ja val-vonnasta ja tilan huoltotöistä. Hänen vastuullaan on myös sirkuskoulun ja esitysten sirkusvälineistön raken-nus ja huolto sekä turvallisuusasiat.

Talospäällikkö Heikki Räsäselä kuuluu taloushallin-

Taulukko 9.7: Saadut avustukset, euroa

2009	Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto	Opintomatka 2009 avustus	9.12.2008	3000
	Cimo, eurooppalainen vapaaehtoispalvelu	toinen erä (loppumaksu)	25.2.2009	1924,5
	Opetusministeriö, valtionosuus opetustuntien mukaan 2009	laajan oppimäärän käyttökustannukset	14.11.2008	125 872
	Opetusministeriö, erityisavustus 2009	yleisavustus, toiminnan kustannukset	23.2.2009	135 000
	Opetusministeriö, erityisavustus 2009	Ahlmanintien rakennusprojekti	23.4.2009	150 000
	Tampereen kaupunki	toiminta-avustus 2009	5.2.2009	104 000
2010	Cimo, Leonardo da Vinci- kumppanuushanke 2009-11	ennakkomaksu	13.8.2009	12 800
	Cimo, Nuori Kulttuuri-lähettiläs 2009	ennakkotieto		7 273
2010	Opetusministeriö, erityisavustus 2010	erityisavustus, toiminnan kustannukset	27.1.2010	140 000
	Tampereen kaupunki	toiminta-avustus 2010	11.2.2010	104 000
	Opetusministeriö, valtionosuus opetustuntien mukaan 2010	laajan oppimäärän käyttökustannukset	17.11.2009	129 157

to kokonaisuudessaan, hankerahoitukset ja henkilöstöhallinto. Kirjanpidosta ja palkanmaksusta huolehti tili-toimisto.

Yhdistysasiat, markkinointi, tiedotus, sekä esiintymis- ja kurssimyynti sekä tilavuokraus työllistivät tuottaja Minna Aurivuon.

Alkuvuodesta marraskuulle työtänsä jatkoi siistijä ja kahvionpitäjän Pirjo Kivisalo. Hänet oli palkattu osin Tampereen työvoimatoimiston korvauksella ja osin sirkuksen omin varoin. Marraskuun puolivälistä lähtien hänen palkanmaksustaan on vastannut ainoastaan Sorin Sirkus.

Siviilipalvelusmies Kasmir Jolma aloitti työt elokuussa.

Saksalainen Lisa Paland työskenteli sirkuksessa eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun kautta.

Esiityksiin palkattiin projektikohtaisesti esiintyjiä, valosuunnittelijoita ja äänisuunnittelija.

KevätSirkuksen ja Joulushown aikaan opiskelijajarjoittelijoita oli mm. puvustamossa, maskeerausosastolla, lavastepajassa, valo-osastolla.

Vuoden aikana Sorin Sirkus maksoi eripituisista työsuhteista palkkaa yhteensä 42 henkilölle.

10.3 VANHEMPAINRINKI

Sorin Sirkuksen toiminnan tukijalka on ollut suuri talkootyön määrä.

Vanhempainrinki on vanhempien vapaaehtoinen talkoorinki, joka omalla työllään antaa taloudellisen panoksen sirkuskoulutoimintaan. Vanhempainringin toiminta synnyttää myös positiivisen ja innostuneen ilmapiirin sirkuksen monipuoliseen toimintaan.

Pitkin vuotta on talkoovoimin viimeistelty niin sisätiloja kuin tehty pihan kunnostustöitä. Keväällä vanhemmat osallistuivat taas innolla Kevätsirkuksen kahvion pyörittämiseen.

Vanhempainrinkiläiset hoitivat Joulushow 2009 väliaikatarjoilun, liikenteenohjauksen, narikkapalvelun, tuotemyynnin ja osin siivouksen. Yleisöltä vanhempainrinkiläiset saivat kiitosta iloisesta ja auttavaisesta asenteesta ja käytännön asioiden hyvin sujumisesta. Pelkästään Joulushown aikana vanhempainrinkiläiset tekivät noin 1200 talkootuntia.

Vanhempien tekemä vapaaehtoistyö on edelleen korvaamattoman arvokas apu sirkukselle.

11. JÄSENYTIEDOT JA EDUSTUKSET

- Sorin Sirkus on Suomen NuorisoSirkusliitto ry (SNSL) jäsen
- Sirkuskoulun ohjaaja Seela Wanvik oli Suomen Nuorisosirkusliiton hallituksen varapuheenjohtaja

- Sorin Sirkus kuuluu Lasten Tampere ry:een
- Sorin Sirkus kuuluu Tampere Tunnetuksi ry:een
- Sirkustirehtööri Taina Kopra oli jäsenenä Taiteen keskustoimikunnan, sirkustaide -jaostossa ja Suomen sirkuskoulujen konsortiossa
- Esittävän taiteen oppilaitosten liitto (ETOL)
- Tampere – teatteripääkaupunki verkoston jäsen
- EK Elinkeinoelämän keskusliitto
- NICE (Network of International Circus Exchange)
- Caravan (European youth circus and educational network)
- FEDEC (European Federation of Vocational Circus Schools)

12. YHTEISTYÖ

- Suomen NuorisoSirkusliitto ry
- Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Pii Poo
- Koulutuskeskus Salpaus / Lahti
- Turun Taideakatemia
- Circus Ruska
- Pyynikin ammattioppilaitos/pukuompelijalinja
- TAMK/Taide ja viestintä
- Tampereen Yliopisto/Näyttelijäntuon laitosp
- Suomen Teatteriopisto
- Tyrvään käsi- ja taideteollinen oppilaitos/lavasterakennus
- Tampereen ammattiopisto
- Varsinais-Suomen Kansanopisto/ maskeerauslinja
- Make-Up Artist –koulu

13. VAIKUTTAVUUS

13.1 Sirkuskoulu ja muu opetustoiminta

Sorin Sirkuksen välittömään vaikutuspiiriin kuuluu noin 300 lasta ja nuorta vanhempineen, jotka osallistuvat toimintaan viikoittain. Monille perheille Sorin Sirkus on yhteinen harrastus ja sirkustietoisuus leviää perheiden ja heidän lähipiirinsä kautta laajalle. Sirkuskoulun oppilaita tulee useista naapurikunnista, Nokia, Kangasala, Pirkkala, Ylöjärvi, Lempäälä.

Kesäleirien ja erilaisten työpajojen kautta tarjoutuu useille sadoille eri-ikäisille lapsille, nuorille ja aikuisille mahdollisuus kokea sirkustempujen haasteellisuus sekä onnistumisen elämyksiä.

Sorin Sirkuksen pitkäaikaista tieto-taitoa ja asiantuntijuutta erityisesti opetusasioissa käytetään hyväksi erilaisissa valtakunnallisissa ja kansainvälisissä sirkustaiteen kehityshankkeissa.

13.2 Esiintymistoiminta

Vuoden aikana kymmenet tuhannet ihmiset näkivät Sorin Sirkuksen nuorten esityksiä erilaisissa tilaisuuksissa ympäri Suomea. Suurimmat yksittäiset esiintymiset olivat TULE 2009 liittouhlat. Tampereen Ratinan Stadionilla, jonka yleisömäärä oli n 6 500 katsojaa. Toinen suur tapahtuma oli Euroopan Nuorten Olympialaiset. Sirkuslaisia oli mukana avajais- ja loppujuhliissa Hakametsän hallissa ja Ratinan Stadionilla. Katsojia yhteensä n 7000. Vuonna 2009 kokonaiskatsojamäärä oli lähes 35 000 katsojaa.

Joulushow kerää vanhoja uskollisia sirkuksen ystäviä esityksiin vuodesta toiseen ja vuosittain tulee uusia sirkuksen ystäviä, jotka taas osaltaan vievät sirkustietoutta eteenpäin. Päiväkotij- ja koululaisyleisö on löytänyt tienensä hyvin sirkukseen.

Monelle lapselle voi sirkuksessa käynti olla ensimmäinen kokemus esittävästä taiteesta, joten on sirkuksen kunnia-asia tarjota laadullisesti hyvää kokemus.

Esiintymispyyntöjä tulee yhä enemmän myös muualta kuin Tampereelta. Tampere tunnetaan merkittävänä kulttuurikaupunkina, jonka monipuolisen taiteen ja kulttuurin kokonaiskenttää Sorin Sirkus rikastuttaa.

Esiintyvän ryhmämme korkea tekninen ja taiteellinen taso on hämmästyttänyt monien sirkuskoulujen edustajia ympäri maailmaa.

13.3 Kansainvälisyys

Kansainvälinen sirkustoiminta on saanut oman, vahvan jalansijan sirkuksemme toiminnassa. Caravan, NICE ja Fedec verkostojen jäsenyys on tuonut toimintaamme aktiivisen eurooppalaisen ulottuvuuden. Sirkuksemme on vienyt myös tietoutta muualle Eurooppaan taiteenperusopetuksen mallista sekä sirkuskoulutoimintamme sisällystä.

Erilaisten kansainvälisten verkostojen kautta on helppompaa järjestää festivaaliesiintymisiä, opintomatkoja, saada vierailevia opettajia ja tarjota omille sirkusnuorillemme mahdollisuutta tutustua erimaalaisiin sirkusnuoriin, mm nuorten tapaamisissa. Verkosto on myös tehokas tiedonvälitysverkosto.

Sorin Sirkus tunnetaan eurooppalaisessa nuorisosirkuskentässä myös korkeatasoisesta taiteellisesta tasostaan.

Sorin Sirkus on tarjonnut parillekymmenelle nuorelle ensi askeleet matkalla ulkomaisiin sirkuskouluihin ja sirkusammattilaisen uralle kansainvälisillä areenoilla. Pätevöidyttyään sirkusammattilaisiksi osa on palannut töihin Sorin Sirkukseen tai muihin nuorisosirkuksiin. Jotkut nuoret ovat löytäneet ammatin sirkusta lähellä olevista ammateista kuten maskeeraus, puvustus sekä valoaänisuunnittelu.

13.4 Sosiaalinen sirkus, esimerkki kansainvälisen verkoston vaikutuksesta

Ajatus sosiaalisen sirkuksen tuomisesta Suomeen sai alkunsa, kun Sorin Sirkus liittyi Caravan verkostoon vuonna 2007. Eurooppalaisissa yhteistyösirkuksissa sosiaalista sirkusta oli tehty jo pitkään, joten sen myötä tarjoutui mahdollisuus tutustua ja päästä näkemään sosiaalisen sirkuksen toimintaa. Verkoston jäsenenä sirkuksemme pääsi mukaan toiminnan keskiöön ja meneillään oleviin hankkeisiin. Näin voimme olla mukana Suomen ja Euroopan sosiaalisen sirkuksen kehitystyössä.

Sorin Sirkuksen osalta sosiaalisen sirkuksen hankkeet ovat edenneet kahdella eri taholla. Syksyllä 2009 lähti käyntiin kansallinen ESR, Euroopan sosiaalirahaston -hanke, jota hallinnoi Tampereen yliopiston Tutkivan teatterityön keskus ja sitä rahoittaa Lapin lääninhallitus. Tässä kaksi vuotisessa hankkeessa Sorin Sirkus on yksi osatoteuttaja ja siinä etsitään ja kehitetään sirkusopetusmetodeja, joita voidaan soveltaa erityisryhmien tarpeita vastaaviksi. Tavoitteena on tarjota erityislapsille tasavertainen osallistumisen mahdollisuus ja onnistumisen kokemuksia sirkuksen keinoin.

Samaan aikaan olemme mukana Caravan verkoston jäsenenä kaksivuotisessa sosiaalisen sirkuksen hankkeessa, joka on EU:n Leonardo da Vinci kumppanuushanke. Tässä näkökulma on opettamisessa ja opettajuudessa; kuka on ja miten tulla hyväksi sosiaalisen sirkuksen opettajaksi. Kaksi eri mielenkiintoista näkökulmaa ja jotka tukevat kumpaakin eri hanketta yhtäaikaaisesti.

Molempien hankkeiden loputtua tarkoitus on jatkaa sosiaalisen sirkuksen toteuttamista yhtenä Sorin Sirkuksen perustoimintana ja näin vastata yhä kasvaviin erityistarpeisiin lasten- ja nuorten kasvua tukevassa toiminnassa. Em hankkeiden pohjalta tehdään sosiaalisen sirkuksen opetussuunnitelma, jolloin konkretisoituu molempien hankkeiden vaikuttavuus.

Jo meneillään olevan ESR -hanketta hallinnoiva taho on voinut käyttää hyväkseen Sorin Sirkuksen luomaa sosiaalisen sirkuksen eurooppalaista verkostoa oman hankkeensa eteenpäin viemiseksi. Tällä tavoin Sorin Sirkuksen kansainvälinen toiminta hyödyntää välillisesti myös muita toimijoita.

Sorin Sirkus viettää kuluvaan 25-vuotisjuhlavuottaan positiivisessa toiminnan hengessä.

Hallitus

Sorin Sirkus ry
Ahlmanintie 63
33800 Tampere
p. 03-345 3738
www.sorinsirkus.fi